

výročná správa

Nadácie Milana Šimečku

za rok 2012

máj 2013, Bratislava

Nadácia Milana Šimečku v súlade s poslaním a cieľmi v roku 2011 uskutočňovala tieto programy a projekty:

1. PAMÄŤ

1.1 projekt Anna Franková – Odkaz dejín dnešku

1.2 projekt Videli sme holokaust

1.3 na okraj

2. ROZMANITOSŤ

2.1 projekt Festival [fjúžn]

2.2 projekt Vzdelávanie detí cudzincov

2.3 projekt E-learningový kurz Multikultúrna výchova pre učiteľov

2.4 projekt Video Volunteers – Objav v sebe v!deo

2.5 na okraj

3. INKLÚZIA

3.1 projekt Skvalitňovanie rómskej verejnej politiky

3.2 projekt Lobbying for Quality National Roma Integration Strategy (Lobbying za kvalitnú národnú stratégiu integrácie Rómov)

3.3 projekt Evaluácia stavu a možností rozvoja komunitnej práce v rómskych osadách

3.4 na okraj

INÉ AKTIVITY

Program sa momentálne najviac zameriava na vzdelávacie aktivity s problematikou holokaustu a antisemitizmu. Cieľovou skupinou sú predovšetkým stredoškolskí študenti. Naším cieľom je realizácia takých aktivít, ktoré svojou inovatívnou formou sprostredkujú novú formu a pohľad na udalosti, týkajúce sa aj našich dejín (holokaust). Zároveň sa snažíme, aby sa problematika holokaustu prezentovala v širších súvislostiach – ako súčasť vzdelávania o rasizme (resp. antisemitizme) a porušovaní/ dodržiavaní ľudských práv. Pri realizácii často využívame unikátny videoarchív Nadácie Milana Šimečku, ktorá obsahuje 150 svedectiev ľudí, ktorí prežili holokaust.

Ďalšou oblasťou tohto programu je vytváranie vzdelávacích - metodických materiálov a podpora výskumu danej problematiky.

1.1 projekt

Anna Franková – Odkaz dejín dnešku

Vzdelávací projekt Anna Franková – Odkaz dejín dnešku je určený pre stredné školy. Má formu putovnej výstavy, ktorá sa približne na jeden mesiac umiestňuje v priestoroch vybranej strednej školy. Počas dvojdňového tréningu, ktorý organizuje Nadácia Milana Šimečku, sa 15 až 20 študentov danej školy vyškolí za kvalifikovaných sprievodcov výstavou. Študentskí sprievodcovia sprevádzajú svojich spolužiakov, čím realizujú tzv. rovesnícke vzdelávanie.

Obsahom výstavy je životný príbeh Anny Frankovej – mladého židovského dievčaťa, ktoré si počas ukrývania pred prenasledovaním židov v Amsterdame (1942-1944), písalo denník. Denník sa po jej predčasnej smrti stal svetoznámy a je podkladom aj pre túto výstavu. Ďalším rozmerom obsahovej náplne výstavy je problematika holokaustu, druhej svetovej vojny, antisemitizmu, ale zahŕňa aj celkovú širšiu problematiku rasizmu, diskriminácie a ľudských práv v minulosti, dávnej i nedávnej, ako aj v súčasnosti.

Významným aspektom projektu je netradičné spracovanie učebnej látky (prostredníctvom výstavy) a iniciovanie záujmu o históriu holokaustu z pohľadu prežívania „obyčajných“ ľudí – obetí. Výstava ponúka potrebný priestor pre diskusiu a vyjadrenie vlastného názoru a využíva sa v rámci rôznych spoločenskovedných predmetov.

Výstavu a vzdelávací program sme realizovali v roku 2012 na šiestich školách: Gymnázium Snina, Gymnázium Stropkov, Gymnázium arm. Gen. Ludvíka Svobodu v Humennom, Spojená škola Nižná, Obchodná akadémia Dolný Kubín, Gymnázium Miloslava Hurbana v Čadci.

Projektový tím: Peter Leponi, Hela Roglová

Partneri: Anne Frank House (Amsterdam), Múzeum SNP (Banská Bystrica),

Donori: Conference on Jewish Material Claims against Germany, Úrad vlády Slovenskej republiky

1. príprava vzdelávacieho DVD s využitím svedectiev preživších

Naša organizácia disponuje unikátnym archívom orálnej histórie, ktorý obsahuje vyše 200 svedectiev ľudí, ktorí prežili holokaust. Tieto rozhovory boli zaznamenané v období rokov 1995 až 2003 v rámci projektu *Osudy tých, ktorí prežili holokaust* a bolo do nich zapojených 150 židovských svedkov a 80 rómskych. Tento archív možno považovať za kultúrne dedičstvo Slovenska a tak sa k nemu snažíme aj pristupovať. V posledných dvoch rokoch sme kompletne zdigitalizovali celý archív (pôvodne dostupný len v podobe video- a audiokaziet) a zriadili sme štúdijné centrum v našich priestoroch. Teraz chceme pokračovať vo využívaní svedectiev na vzdelávacie účely, keďže holokaustovému vzdelávaniu sa venujeme už vyše 10 rokov. Už v minulosti boli ukážky z nášho archívu použité v rôznych dokumentárnych filmoch, ako aj v metodických materiáloch (napr. vzdelávací balíček Ministerstva školstva). V roku 2011 sme pripravili nový zostrih svedectiev na DVD, ktoré obsahuje viacero kratších tematických ukážok, ktoré bude možné rôzne kombinovať, čo umožní ich využitie vo viacerých formách, na viacerých predmetoch v školách, či v rámci neformálneho vzdelávania a v rôznych časovo náročných rozsahoch. Súčasťou DVD sú aj kratšie texty objasňujúce kontext ukážok, ďalšie archívne dokumenty o holokauste, ako aj metodické listy pre prácu s DVD.

DVD *Videli sme holokaust – Hlasy tých, čo prežili sme* verejne predstavili pri príležitosti Pamätného dňa obetí holokaustu a masového násillia. Verejné premietaie bolo spojené s diskusiou s členmi výskumného tímu, ktorí samotný zber svedectiev realizovali.

2. druhé vydanie knihy *Videli sme holocaust*

Publikácia *Videli sme holocaust* je reflexiou členov výskumného tímu, ktorí realizovali vyššie spomínaný projekt *Osudy tých, ktorí prežili holokaust*. Projekt sa realizoval v spolupráci s Univerzitou v Yale, USA a na Slovensku ho koordinovali Martina Bútorá a Inge Vagačová-Antalová.

Knihá *Videli sme holocaust* okrem osobných spomienok výskumníkov prináša bohaté metodologické a technické informácie o realizácii projektu metódou oral history, užitočné pre odbornú i laickú verejnosť. Zároveň je sebareflexiou jednotlivých výskumníkov, mapuje procesy zmien, ktorými vo vzťahu k skúmanej problematike počas i po realizácii projektu prechádzali.

Už počas realizácie padlo rozhodnutie, že o tom, ako autori „videli holocaust“, vydajú písomné svedectvo. Knižná publikácia *Videli sme holocaust* zachytáva autentický pocit autorov, že tiež boli pri tom. Každý spoluautor ku svojmu rozhovoru prichystal vlastný výber ukážok z holokaustových svedectiev. Tieto prepisy výpovedí ľudí prešli iba drobnými jazykovými úpravami, aby nebola potlačená ich autenticita, pretože práve vďaka nej majú svedectvá ešte vyššiu hodnotu. Texty nie sú v spisovnej slovenčine, ale v jej hovorovej podobe, a obsahujú slangové a nárečové výrazy, poslovenčené nemecké slová. Výber bol zostavený tak, aby čo najplastickejšie približoval rôznorodosť osudov, životných zvrátov a kritických okamihov, ktoré zažívali židovskí obyvatelia Slovenska predovšetkým v rokoch 1939-1945 na území Slovenska a mimo neho.

Túto jedinečnú publikáciu sme po prvýkrát vydali v roku 2003 a o niekoľko rokov sme pripravili aj anglickú verziu. Pôvodná slovenská verzia je dnes beznádejné rozobratá a preto sme pripravili jej druhé vydanie, ktoré bude oproti prvému doplnené aj niekoľkými novými sprievodnými textami.

Publikácia slúži ako pomôcka pre pedagógov základných, stredných aj vysokých škôl, ako aj na zvyšovanie povedomia medzi širšou laickou i odbornou verejnosťou.

Projektový tím: Jana Hradská, Monika Vrzgulová, Peter Leponi

Partneri: Dokumentačné stredisko holokaustu

Donori: Úrad vlády SR v rámci dotačného programu Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd.

Seminár pre pedagógov Vzdelávanie o holokauste a internet

V roku 2012 sme v spolupráci s Dokumentačným strediskom holokaustu v Bratislave zorganizovali seminár pre pedagógov Vzdelávanie o holokauste a internet. Seminár bol zameraný na možnosti, ktoré v súčasnosti núkajú internetové zdroje, využitie powerpoint prezentácií vo vyučovaní o holokauste, využitie pracovných listov a video svedectiev, predstavenie webových stránok zahraničných inštitúcií ako napr. USC Shoah Foundation a Centra Malach, Yad Vashem, United States Holocaust Memorial Museum, predstavnie slovenskej sekcie stránky Moderní dějiny, ako aj tipy a inšpirácie pre študentov pre domácu prácu s internetom na tému holokaustu.

Projekt Hľadá sa Kalmán

V novembri 2012 Nadácia Milana Šimečku v spolupráci s Memory Project Productions a Poľským Inštitútom v Bratislave predstavila project Finding Kalman. Súčasťou bolo verejné premietanie filmu s rovnomeným názvom, predstavenie s ním súvisiacich vzdelávacích aktivít a fokusová skupina zložená z odborníkov a pedagógov, v rámci ktorej sa diskutovalo o možnostiach realizácie tohto projektu na Slovensku. Úlohou Nadácie Milana Šimečku v rámci tohto projektu bolo plánovanie a koordinácia premietania.

ROZMANITOSŤ

Najstarší nadačný program zachovávajúc kontinuitu s minulými ľudskoprávnymi projektmi zároveň postupne redefinuje a skonkrétňuje svoje poslanie aj zameranie. Posuny možno identifikovať v troch rovinách: obsahovej, metodologickej aj manažérskej.

Po obsahovej stránke sa ľudskoprávne aktivity vo väčšej miere zameriavajú na špecifickejšie otázky interkultúrneho spolunažívania tradičných aj tzv. nových menšín so slovenskou majoritou. Po metodologickej stránke čoraz viac využívame nové, alternatívne metodiky založené na zážitkovej pedagogike. V rovine projektového manažmentu program čoraz väčšmi využíva formálne aj neformálne sieťovanie a spoluprácu s podobne zameranými mimovládnyimi organizáciami, vzdelávacími inštitúciami aj štátnymi orgánmi.

Podobne ako v minulosti, aj v súčasnosti je ľudskoprávny program výrazne naviazaný na oblasť neformálneho a formálneho vzdelávania. Vzdelávací a publikačný komponent naďalej zostáva chrbtovou kosťou projektových aktivít. Popri tom však rozvíjame spoluprácu aj vo výskumnej a advokačnej oblasti. Ich spoločným cieľom je prispievať k scitlivovaniu verejnosti voči kultúrnej rozmanitosti a k sieťovaniu organizácií, neformálnych skupín a jednotlivcov. Vzdelávacie a advokačné ciele sa zároveň jedinečným spôsobom prelínajú v aktivitách, ktoré sme začali realizovať v posledných rokoch – festival [fjúžn] a webstránka multikulti.sk. Dlhodobým zámerom týchto aktivít je cieľavedome budovať také verejné prostredie, ktoré je založené na podpore a dodržiavaní ľudských práv, a pritom rešpektuje individuálnu aj skupinovú kultúrnu rozmanitosť.

2.1 projekt

Festival [fjúžn]

V roku 2012 sa uskutočnil už **7. ročník festivalu [fjúžn] - Týždeň nových menšín**, ktorý prebiehal v Bratislave od 19. do 25. apríla. Festival sa koná raz ročne a našou snahou je priniesť verejnosti pestrý kultúrno-spoločenský program zameraný na migráciu, multikulturalizmus a postavenie nových menšín na Slovensku. Návštevníci mali opäť možnosť vybrať si z takmer 20 rozmanitých podujatí.

Festival sa presunul do KC Dunaj, kde sa uskutočnila asi polovica podujatí. Ďalšie boli už tradične aj na rôznych iných miestach (VŠMU, SNG, Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK, Artforum, Córdoba, Dom Quo Vadis).

Program festivalu bol opäť zložený z rozmanitých kultúrnych a odborných podujatí. Z hudobných vystúpení môžeme spomenúť napríklad koncerty českej skupiny Al-Yaman, anglického pesničkára Franka Wintera, či slovenskej etnokapely La3no Cubano (v spolupráci s utečencami z pobytového tábora v Rohovciach). Filmy boli zastúpené týmito snímkami: Záchranari (USA) a Le Havre (Francúzsko). Pre deti sme zorganizovali po prvýkrát rodinný workshop v Slovenskej národnej galérii a už tradične tvorivé dielne Spoznajme nové kultúry. Komunity cudzincov sa na 7. ročníku festivalu [fjúžn] predstavili počas Babinca a prezentácie Veľké noci za humnami.

Festivalu sa zúčastnilo za celý týždeň takmer 2500 účastníkov.

Projektový manažér: Laco Oravec

Donor: Veľvyslanectvo USA, Ministerstvo kultúry, Britská rada

2.3 projekt

Vzdelávanie detí cudzincov

Nadácia Milana Šimečku aj v roku 2012 pokračovala v realizácii vzdelávacích aktivít v rámci akreditovaného programu *Vzdelávanie detí cudzincov*. V spolupráci s Centrom pre výskum etnicity a kultúry sme v rámci rovnomenného projektu vybrali ďalšiu skupinu 20 učiteľov a učiteľiek základných a stredných škôl, ktorí si chcú zvyšovať svoje kompetencie pri práci so žiakmi imigrantského pôvodu.

Vzdelávací program sa realizuje prostredníctvom cyklu troch tréningov, ktoré sú doplnené o dištančné vzdelávanie a výskumno-hodnotiace aktivity medzi jednotlivými stretnutiami. V októbri 2012 sa uskutočnil úvodný tréning v Bešeňovej. Nasledujúce dva tréningy sa uskutočnia vo februári a máji 2013. Na záver programu učители vypracujú svoje záverečné práce – inkluzívne výchovno-vzdelávacie plány na začlenenie detí cudzincov do vyučovania a triedneho kolektívu, ktoré budú prezentovať v júni 2013 v Bratislave.

Nadstavbové vzdelávanie absolventov a absolventiek programu sa bude realizovať na jeseň 2013. V rámci neho sa uskutoční študijná cesta do Spojeného kráľovstva spojená s návštevou škôl a inštitúcií vzdelávajúcich deti imigrantského pôvodu.

Projektový tím: Peter Drál', Helena Tužinská, Elena Gallová Kriglerová, Tina Gažovičová, Alena Chudžíková, Laco Oravec

Partner projektu: Centrum pre výskum etnicity a kultúry

Donor: Európsky fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín

Trvanie projektu: júl 2012 – jún 2013

2.4 projekt

E-learningový kurz Multikultúrna výchova pre učiteľov

Po úspešnom ukončení pilotnej fázy e-learningového vzdelávacieho kurzu multikultrúrna výchova pre učiteľov z roku 2010, bol kurz akreditovaný Ministerstvom školstva SR ako inovačný program kontinuálneho vzdelávania pedagógov. V auguste 2011 sme teda pristúpili k jeho realizácii so zámerom prispieť k transformácii tradičných slovenských škôl na školy, ktoré reflektujú a aktívne podporujú kultúrnu diverzitu a vnášajú prvky multikultúrnej výchovy do vyučovacieho procesu.

Pri štruktúrovaní vzdelávacieho kurzu sme vychádzali zo skúsenosti z pilotného testovania, že jeho účastníci a účastníčky pochádzajú z odlišného prostredia a ich skúsenosti s kultúrnou rozmanitosťou sú rôzne. Vďaka tejto skúsenosti sa nám podarilo ešte exaktnejšie nastaviť obsah vzdelávania na potreby učiteľov, a tak sme naplnili ciele kurzu viac, ako by tomu bolo bez predošlého testovania. Na vstupnom tréningu a prostredníctvom úvodných lekcí kurzu sme postupne zmapovali prostredie škôl, na ktorých naši učitelia pôsobia a z ich úvodných očakávaní vyplynula potreba na rozšírenie ich teoretických vedomostí, i praktických zručností potrebných pre aplikáciu multikultúrnej výchovy do vyučovania.

Ich interkultúrne kompetencie sme rozvíjali prostredníctvom zadaní, ktoré vyžadovali naštudovanie doposiaľ vydaných oficiálnych dokumentov MŠMT SR o multikultúrnej výchove, ako aj všetkých dostupných publikácií, ktoré boli sú k danej téme momentálne dostupné. Teoretické úlohy boli dopĺňané aj nápadmi na ich praktické využitie, a účastníci boli neustále vedení k aplikácii novozískaných vedomostí a zručností do vyučovacieho procesu.

Práca v e-learningovom prostredí sa nám osvedčila. Okrem pravidelného zadávania nových úloh slúžilo aj na dovysvetľovanie komplikovanejších zadaní, i na riešenie dilem, ktoré z úloh vyplynuli. Potvrdilo sa, že na to, aby bola práca v e-learningovom prostredí funkčná a efektívna je takmer nevyhnutné, aby sa účastníci vzdelávania poznali aj osobne.

Pri mapovaní školských prostredí, z ktorých prišli naši účastníci sme spoločne zistili, ako veľmi títo vysoko motivovaní učitelia potrebujú informácie- a najmä praktické zručnosti k zavedeniu novej prierezovej témy do svojho vyučovania. Význam tohto kurzu pre implementáciu multikultúrnej výchovy do školských tried na celom Slovensku sa dnes môže považovať za skutočne veľký, nakoľko sa nám podarilo vyplniť dieru, ktorá na našej vzdelávacej scéne v oblasti multikultúrnej výchovy bola. K neformálnemu vzdelávaniu, s formálnou štruktúrou a osnovami sa tak dostalo 19 učiteľov z 18 miest, škôl, rôznych stupňov i smerov, a títo už dnes multikultúrnu výchovu vyučujú tak, ako sa to počas intenzívnych piatich mesiacov strávených nad našimi zadaniami naučili. Nejedná sa teda iba o vyučovanie 500 žiakov prostredníctvom nových metód a tém, ale aj o približne 100 ďalších pedagógov, ktorý sa o týchto metódach od svojich kolegov dozvedia, a aspoň čiastočne ich využijú. Nadácii Milana Šimečku v spolupráci s odborným garantom a lektorkami kurzu teda vyvinuli jedinečnú, dva krát overenú, fungujúcu a komplexnú metodiku, ktorá bude aj naďalej plne využívaná a aktualizovaná pri všetkých našich ďalších snahách o sporenie a spríjmnienie multikultúrneho prostredia na Slovensku.

Účastníkom sme boli v priebehu kurzu k dispozícii na informačno-koordinačnej úrovni a lektori boli ochotní kedykoľvek reagovať aj na ich momentálne potreby spojené so zavádzaním MKV do vyučovania. Výstupy, ktoré sme získali vďaka vypracovaným úlohám účastníkov nadácia spracovala, a po získaní povolenia na ich zverejnenie ich sprístupní na našom vzdelávacom portáli www.multikulti.sk. Ktorýkoľvek učiteľ, či učiteľka, ako aj účastníci neformálneho vzdelávania tak

dostanú prístup k desiatkam originálnych aktivít, ktoré počas nášho e-learningového kurzu vznikli, a boli profesionálne hodnotené vysokoškolskými profesormi pedagogických fakúlt.

Projektový tím: Peter Drál, Mária Tömösváryová

Spolupracovníci: Erich Mistrík, Vlasta Dúbravová, Alica Petrasová

Donor: Nadácia otvorenej spoločnosti, Úrad vlády SR

Trvanie projektu: august 2011 – február 2012

2.5 projekt

Video Volunteers – Objav v sebe v!deo

Medzinárodný projekt *Video Volunteers*, ktorý sa na Slovensku realizoval pod názvom *Objav v sebe v!deo*, sa zameriaval na využívanie videa v mládežníckej práci, so špeciálnym dôrazom na aktivizáciu mladých ľudí s nedostatkom príležitostí. Do projektu sa nadácia zapojila ako partnerská organizácia mládežníckych organizácií z Maďarska, Španielska, Talianska a Grécka. V rámci neho sme sa počas roka 2011 podieľali na príprave a realizácii troch medzinárodných podujatí pre mladých ľudí a mládežníckych pracovníkov a v roku 2012 na spracovaní výstupov projektu prostredníctvom medzinárodného prieskumu, prípravy dvoch publikácií a zorganizovania záverečnej konferencie v máji 2012 v Budapešti.

Audiovizuálne výstupy projektu sú dostupné na webových stránkach <http://videovolunteers.eu/blog/> a www.vimeo.com/videovolunteers. Skúsenosti z realizácie projektu sú taktiež spracované v odbornej publikácii *Frame Your Aim – Praktický vstup do mediálneho sveta mládeže 21. storočia* a v mládežníckej publikácii *Frame You(th) – Putovanie mediálnymi skúsenosťami mladých ľudí*.

Projektový tím: Peter Drál', Ester Lomová

Partneri projektu: Egyesek Youth Association (Maďarsko), Asociación Juvenil Intercambia (Španielsko), Spazio Giovani (Taliansko), Global Soma (Grécko)

Donori: Európska komisia (Mládež v akcii), Rada Európy, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (Adam 2)

Trvanie projektu: február 2011 – jún 2012

Empowering European Citizens

Nadácia Milana Šimečku sa ako partnerská organizácia organizačne a lektorsky podieľala na realizácii medzinárodného projektu Britskej rady *Empowering European Citizens*, ktorý sa realizoval od septembra 2011 do mája 2012 v 11 európskych krajinách. Aktivity nadviazali na úspešné projekty Interkultúrni navigátori a Aktívni občania, vďaka ktorým sa mladí ľudia zo Slovenska zapojili do iniciatív podporujúcich európske občianstvo a interkultúrny dialóg a následne pripravili vzdelávacie a kultúrne aktivity vo svojich komunitách. Zo Slovenska sa do posledného projektu zapojilo 20 účastníkov, ktorí sa zúčastnili dvoch medzinárodných tréningov. Lektor nadácie sa podieľal na príprave a realizácii tréningov vo Fínsku v novembri 2011 a na Slovensku vo februári 2012 a záverečného hodnotiaceho podujatia v Macedónsku v máji 2012. Projekt bol realizovaný v spolupráci s Britskou radou a Partners for Democratic Change Slovakia.

Boj proti rasizmu, xenofóbii a extrémizmu v strednej Európe

Nadácia Milana Šimečku sa zapojila do medzinárodného projektu Combating Racism, Xenophobia and Extremism in Central Europe, ktorý zastrešuje Organizace pro pomoc uprchlíkům a realizuje sa v Českej republike, Nemecku, Maďarsku a na Slovensku. Jeho cieľom je výmena skúseností s organizovaním vzdelávacích aktivít zameraných na prevenciu pravicového extrémizmu. V roku 2012 sa v rámci projektu uskutočnili prednášky na školách, spoločne s partnermi sme pripravili publikáciu o skúsenostiach zo štyroch stredoeurópskych krajín, ktorá bola prezentovaná na záverečnej konferencii v Brne. Projekt bol podporený Európskou komisiou.

INKLÚZIA

Tento program predstavuje v súčasnosti najširšiu oblasť aktivít Nadácie Milana Šimečku. Zameriavame sa na viaceré aspekty spolužitia Rómov a gádžov na Slovensku, predovšetkým na oblasť komunitného rozvoja a rómskej verejnej politiky. V komunitnej oblasti sme niekoľko rokov pôsobili v obci Hermanovce, túto činnosť sme však v roku 2007 ukončili. V súčasnosti nadácia hľadá priestor pre obdobné aktivity v iných lokalitách a usilujeme sa aj o posilňovanie komunitného rozvoja vo všeobecnosti.

Postupne sme sa stali aj jednou z mála slovenských mimovládnych organizácií, ktorá sa usiluje aktívne ovplyvňovať rómsku verejnú politiku, keďže táto je dlhodobo zanedbávaná na národnej a regionálnej úrovni.

3.1 projekt

Skvalitňovanie rómskej verejnej politiky

Projekt nadväzuje na predchádzajúce aktivity nadácie a je zameraný na monitorovanie a ovplyvňovanie rómskej verejnej politiky prostredníctvom monitorovania a spracovania aktuálnych tém v spravodaji Rómska verejná politika. Skvalitňovaním a vytváraním informačných nástrojov chceme prispieť k zvyšovaniu transparentnosti a informovanosti v tejto oblasti. V roku 2011 v rámci projektu Skvalitňovanie rómskej verejnej politiky vyšlo jedno číslo spravodaja, venované hodnoteniu krokov odchádzajúcej vlády za dobu jej pôsobenia.

Projektová manažérka: Ester Lomová

Projektový tím: Ester Lomová, Laco Oravec, Denisa Samková (stážistka)

Donor: Nadácia Milana Šimečku

Trvanie projektu: september 2011 – august 2012

3.2 projekt

Lobbying for Quality National Roma Integration Strategy *(Lobbying za kvalitnú národnú stratégiu integrácie Rómov)*

Tento projekt sa zaoberá Stratégiou Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020. V roku 2011 bolo jeho hlavným cieľom ovplyvnenie obsahu vznikajúceho dokumentu s dôrazom na zahrnutie čo najširšieho okruhu mimovládnych organizácií, expertov, expertok, aktivistov a aktivistok do súvisejúcich diskusií. Na jeseň 2011 sme preto vstúpili do komunikácie s Úradom splnomocnenca vlády pre rómske komunity ako s úradom určenom na koordináciu príprav stratégie. Zároveň sme jednali aj so zástupcami Svetovej banky a Nadácie otvorenej spoločnosti Bratislava, ktorí sa podieľali priamo na príprave stratégie. V rámci týchto jednaní sme sa snažili získať aktuálne informácie o priebehu príprav stratégie a priebežne reagovať na návrh textu. Za účelom širšieho zapojenia mimovládneho sektoru do aktivít snažiacich sa ovplyvniť vznikajúci dokument sme sformovali neformálnu advokačnú skupinu a naše partnerské organizácie zorganizovali diskusne stretnutia vo forme okrúhlych stolov vo Zvolene a Košiciach. Tato fáza projektu vyvrcholila vypracovaním spoločných pripomienok 19 organizácií, ktoré sme predložili do medzirezortného pripomienkového konania.

Po prijatí dokumentu vládou SR sa naše aktivity v roku 2012 zamerajú na vyhodnotenie stratégie a podnietenie diskusie nad možnosťami jej implementácie. V rámci hodnotenie stratégie to sú správy pre publikáciu, ktorú spracoval Open Society Institute Budapest a pre Európskou komisiu. Z diskusných podujatí pripravujeme verejnú diskusiu s politikami, uzavretý okrúhly stôl na téma financovaní rómskej problematiky, stretnutie s ambasádormi a stretnutie v regiónoch.

Tento projekt realizujeme s finančnou podporou Open Society Institute Budapest v spolupráci s organizáciami People in Need Slovenská republika a Montessori, o.z. od septembra 2011 do júna 2012.

Projektová manažérka: Ester Lomová

Projektový tím: Ester Lomová, Laco Oravec

3.3 projekt

Evaluácia stavu a možnosti rozvoja komunitnej práce v rómskych osadách

Zámerom projektu bolo vyhodnotiť situáciu v oblasti komunitnej práce na Slovensku na základe evaluačného výskumu pôsobenia 12 komunitných centier v lokalitách s výrazným zastúpením marginalizovaných rómskych komunit. Výskum sa sústredil na identifikáciu potrieb v oblasti ďalšieho vzdelávania komunitných pracovníkov ako aj možných oblastí ďalšieho rozvoja komunitných aktivít, vyhodnocoval výskyt a kvalitu služieb zameraných na výchovu a presadzovanie ľudských práv a interetnický dialóg v činnosti komunitných centier.

V rámci projektu sme do konca roka 2011 realizovali tieto aktivity:

1. príprava terénneho výskumu (vypracovanie metodológie, výber výskumnej vzorky, konzultácie s expertkami a expertmi, štúdium relevantných pramenných materiálov)
2. zber dát v teréne prostredníctvom kvalitatívneho výskumu, ktorého ťažiskom boli pološtruktúrované rozhovory s lokálnymi aktérmi vybraných lokalít a zúčastnené pozorovanie počas návštev v jednotlivých komunitných centrách v lokalitách, kde komunitné centrá pôsobia (obce v okresoch Vranov nad Topľou, Prešov, Spišská Nová Ves, Košice – mesto, Košice – okolie, Bardejov, Levoča a Detva). Terénny výskum zastrešoval trojčlenný tím a celkovo sa uskutočnilo viac ako 45 rozhovorov.

Na terénny výskum nadväzuje v prvých mesiacoch roku 2012 stretnutie fokusovej skupiny k téme, analýza a vyhodnotenie dát a vypracovanie záverečnej správy projektu.

Výskumný projekt je aktuálnym príspevkom k téme komunitnej práce na Slovensku , keďže prebiehal v čase príprav *Národného projektu Štandardizácia služieb a rozširovanie siete komunitných centier najmä pre marginalizované rómske komunity*, ktorý koordinuje Fond sociálneho rozvoja a ktorý pravdepodobne výrazne ovplyvní charakter komunitných centier v prostredí rómskych marginalizovaných komunit . Zároveň evaluačný projekt nadväzuje na aktivity Nadácie Milana Šimečku orientované na podporu komunitnej práce či už v praktickej, alebo advokačnej rovine a predstavuje východisko pre ďalšie obsahovo príbuzné aktivity a prácu s témou komunitného rozvoja a komunitnej práce v etnicky zmiešaných lokalitách.

Projektový tím: Eva Riečanská, Zuzana Bošeľová, Ondřej Poduška, Laco Oravec

Donor: Úrad vlády SR

Trvanie projektu: september 2011 – február 2012

3.4 na okraj

Roma in European Cities (Rómovia v európskych mestách)

Nadácia Milana Šimečku sa stala jednou z organizácií podieľajúcich sa na komparatívnom výskume lokálnych politík a politickej praxe v 12 európskych mestách zameranom na problematiku integrácie rómskych komunít v Európe.

Na základe metodológie donorskej organizácie začal nadačný výskumný tím v decembri 2011 dizajnovať výskum zodpovedajúci prvej fáze projektu, ktorá sa zameriava na detailný prehľad demografických dát, minulých a súčasných integračných politík mesta Košice a vyhodnotenie roly lokálnych médií vo vytváraní obrazu o tzv. rómskej problematike. Výstupom tejto etapy projektu bude výskumná správa obsahujúca spracovanie materiálu z rozhovorov s aktérmi verejných politík mesta Košice, prehľad kľúčových dokumentov a strategických materiálov samosprávy, analýzu mediálnych výstupov o Rómoch v Košiciach a tematicky orientovaný monitoring verejných politík mesta v oblasti bývania, zamestnania, zdravia, vzdelávania identity, bezpečnosti a sociálnych služieb.

INÉ AKTIVITY

V roku 2012 sme okrem našich hlavných programových projektov realizovali aj dve ďalšie aktivity, ktoré by sme chceli vo výročnej správe spomenúť.

Remember November

Nadácia Milana Šimečku pri príležitosti osláv Sviatku boja za demokraciu a slobodu po druhý krát zorganizovala sériu podujatí pod názvom Remember November. Program sa uskutočnil v týždni pred 23. výročím Novembra '89 a vyvrcholil 17. novembra. Hlavným podujatím bol tematický večer, počas ktorého sa uskutočnilo aj udeľovanie ocenení Biela Vrana organizáciami Aliancia Fair-Play Via Iuris. Súčasťou osláv boli aj vystúpenia skupín Sendreiovci, Para a Kolowrat.

ZLOŽENIE TÍMU

Správna rada

Predsedníčka

Eva Salnerová

Členovia

Martin Bútora

Egon Gál

Balázs Jarabik

Peter Tatár

Monika Vrzgulová

Dozorná rada

Marko Vrzgula

Peter Kaščák

Správkyňa nadácie a výkonná riaditeľka

Martina Maženská

Programové pracovníčky a pracovníci

Programový riaditeľ

Laco Oravec

Tím

Zuzana Bošeľová

Peter Drál'

Martin Firák

Jana Hradská

Peter Leponi

Ester Lomová

Adriana Martinovičová

Andrej Návojský

*od marca 2012 na materskej dovolenke
od septembra 2012*

Asistentka

Helena Roglová

Účtovník

Andrej Mihálik

Adresa

Panenská 4
811 03 Bratislava
Slovenská republika

tel: (421 7) 544 335 52, 544 315 93,

fax: (421 7) 544 335 52

e-mail: nms@nadaciams.sk

www.nadaciamilanasecku.sk

Príjmy	Spolu (v Eur)
Tržby z predaja služieb	120
Aktivácia materiálu a tovaru	5 330
Úroky	5
Kurzové zisky	823
Iné ostatné výnosy	9 970
<i>Aliancia Fair Play</i>	468
<i>British Council</i>	3 550
<i>Človek v tísni</i>	240
<i>Dokumentáčné stredisko holokaustu - nájomné</i>	2 075
<i>MEMO 98</i>	120
<i>Nadácia Pontis</i>	600
<i>MPC</i>	2 000
<i>Nadácia Pontis</i>	500
<i>ostatné</i>	417
Predaj kníh	227
Predaj majetku	210
Výnosy z použitia fondu	3
Prijaté príspevky od iných organizácií - granty, z toho:	77 127
<i>British Council</i>	12 400
<i>Conference of Jewish material Claims against Germany</i>	7 410
<i>Stredoeurópsky nadačný fond</i>	1 000
<i>Mesto Košice</i>	13 100
<i>Open Society Foundation</i>	9 652
<i>Organizace pro pomoc uprchlíkum</i>	6 314
<i>OSI</i>	23 448
<i>US Department</i>	3 803
Príspevky z podielu zaplatenej dane	2 836
Dotácie	89 892
<i>Ministerstvo vnútra SR</i>	16 247
<i>Úrad vlády SR</i>	64 145
<i>Ministerstvo kultúry</i>	9 500
SPOLU	186 543

Darca	suma (v Eur)
-	-

PO/FO ktorej NMŠ poskytla prostriedky	suma (v Eur)
-	-

Celkové náklady	spolu (v Eur)
Spotreba materiálu, z toho:	15 370
<i>kancelárske potreby, knihy, literatúra, spotrebný materiál, DHM</i>	1 927
<i>spotrebný materiál na projekty</i>	4 081
<i>vydávanie publikácií</i>	9 362
Spotreba energie	1 045
Opravy a udržiavanie	0
Cestovné	1 476
Náklady na reprezentáciu	0
Ostatné služby, z toho:	98 972
<i>prevádzkové (nájomné, vedenie účtovníctva, audítorské služby, aktualizácia software, servisné práce, upratovanie)</i>	16 201
<i>manažment projektov</i>	30 358
<i>telekomunikačné náklady</i>	1 664
<i>aktivity (prenájom, tlmočenie, náklady účastníkov, licenčné zmluvy, umelecké výkony)</i>	20 538
<i>ostatné služby na realizáciu aktivít (tlač publikácií, preprava, lektorovanie, iné)</i>	30 211
Mzdové náklady	42 689
Zákonné sociálne poistenie	7 650
Zákonné sociálne náklady	127
Ostatné dane a poplatky	54
Kurzové straty	1 814
Dary fyzickým osobám, z toho:	2 411
Manká a škody	0
Iné ostatné náklady	514
Tvorba fondov	13 883
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	0
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	7 405
Poskytnuté príspevky fyzickým osobám (štipendiá)	0
Daň z príjmov	84
SPOLU	193 494

Náklady podľa druhov činnosti	spolu (v Eur)
program Výchova k ľudským právam je ľudským právom	93 124
program S Rómami žiť budeme. Ide o to ako...	49 320
program Osudy tých, ktorí prežili holokaust	28 750
náklady na správu nadácie	22 300
SPOLU	193 494

Náklady na správu nadácie	maximálna suma*	reálne čerpanie (v Eur)
Ochrana a zhodnotenie majetku	300	135
Propagácia verejnoprospešného účelu	1 000	900
Prevádzka nadácie	20 120	19 115
Odmena za výkon správcu	600	0
Náhrady výdavkov podľa osobitného predpisu	200	0
Mzdové náklady	1 330	800
Iné náklady spojené s prevádzkou	1 450	1 350
SPOLU	25 000	22 300

* Maximálna suma výdavkov na správu nadácie bola schválená správnou radou na jej zasadaní 7.12.2011.

V nadačnej listine neboli vykonané žiadne zmeny.

Správkyni nadácie nebola za výkon funkcie udelená žiadna odmena.

Nadácia nemá zriadené žiadne nadačné fondy.

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje do výročnej správy.